

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, gerekçesiyle ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz. 11.10.2022

Saliha Sera KADIGİL SÜTLÜ

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI

Tali
Komisyon

-Kadın Erkek Fırsat Eşitliği
-Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler

Esas
Komisyon

İçişleri

Tarih: 11 Ekim 2022

Esas No: 2/4652

TBMM
GENEL EVRAK
11 Ekim 2022
No: 1092639

GENEL GEREKÇE

5 Ocak 2013 tarihli Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik'te konukevi "Fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanmak suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri ve kadın konukevi, sığınmaevi, kadın sığınağı, kadınevi, şefkatevi ve benzeri adlarla açılmış ya da açılacak yatılı sosyal hizmet kuruluşu" olarak tanımlanmıştır.

Ülkemizde kamu kurumlarına bağlı ilk kadın konuk evi Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı olarak 1990 yılında hizmete açılmış, ardından belediyeler ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları ile birlikte konukevi sayısı artmıştır.

Ancak TÜİK'in açıkladığı resmi verilere göre her ne kadar 42 milyonun kadın olduğu ülkemizde, kadınları şiddetten koruma ve şiddeti önleme mekanizmalarının başında gelen konukevlerinin sayısı Aile Bakanlığının açıklamasına göre 143 tanedir. Bakanlık, belediyeler ve STK'ların sunduğu konukevi kapasitesinin tamamı yalnızca 3.444'tür. Sonuç olarak, 122.093 kadına 1 kişilik konukevi kapasitesi düşmektedir.

Konukevi kapasitelerinin yetersiz olması nedeniyle, konukevine sığınan kadınların sık sık çevre illerdeki kurumlara yönlendirildikleri, yolculukları sırasında çeşitli can güvenliği tehditleri ile karşılaştıkları bir gerçektir.

Dünya Ekonomik Forumu'nun yayınladığı Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi Raporunda 156 ülke arasında 133'üncü sırada olan ülkemizde, cinsiyete dayalı şiddet ve ayrımcılık önemli bir toplumsal sorun ve insan hakkı ihlalidir. Bu nedenle; gerek usulüne uygun kabul edilmiş Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) gerekse de devletin Anayasa'nın 10'uncu maddesinde yer alan "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz" hükmü gereğince kadınları şiddetten korumak için politika üretmesi zorunludur.

Değişiklik talep edilen kanunda "Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler" hükmü yer almaktadır. Ancak 5.000 nüfuslu yerlere belediye kurulabileceği yine aynı 5393 sayılı kanunda yer alan bir hükümdür. Belediyelerin hizmet önceliğinin derhal bir insan hakkı ihlali ve kamu güvenliği sorunu olan kadına yönelik şiddeti önleme politikalarını geliştirmek olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bu nedenle işbu kanun teklifi ile nüfusu 10.000 olan belediyelerin konukevi açması zorunluluğu getirilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Konukevi açma yükümlülüğü için belediyelere getirilen nüfus kriteri düşürülerek daha çok konukevinin açılması için düzenleme yapılmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**BELEDİYE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “100.000” ibaresi “10.000” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.